

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara, 15.07.2016

BARO BAŞKANLIĞI

.....

DUYURU NO: 2016/43

Birliğimiz tarafından açılan dava sonucunda, meslektaşlarımızın icra iflas dairelerinde sorgulama talep etme yetkisini kısıtlayan, **İcra ve İflas Kanunu Yönetmeliği**'nin, 16.4.2013 tarihli, 28620 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İcra ve İflas Kanunu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile **değişik** ve "**UYAP'ın kullanılması**" başlıklı 16. maddesinin 5. fıkrasının "**İcra iflâs dairelerinde yapılacak sorgulamalarda vekil ile takip edilen dosyalarda, aynı konu hakkında Adalet Bakanlığı tarafından belirlenecek sürelerde sorgulama yapılması talep edilebilir.**" kuralını içeren birinci cümlesinin **İPTALİNE** ilişkin Danıştay Onuncu Dairesi'nin 28.4.2016 günlü ve E: 2013/3788 K: 2016/2403 sayılı kararının bir örneği ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

Avukat Metin FEYZİOĞLU
Türkiye Barolar Birliği
Başkanı

Eki:1

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE

Esas No : 2013/3788
Karar No : 2016/2403

Davacı : Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı
Oğuzlar Mah. Barış Manço Cad. Av. Özdemir Özok Sok.
No:8 / Balgat/ANKARA

Davalı : Adalet Bakanlığı / ANKARA

Davanın Özeti : 11.4.2005 tarihli, 25783 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İcra ve İflas Kanunu Yönetmeliği'nin, 16.4.2013 tarihli, 28620 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İcra ve İflas Kanunu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile değişik ve "UYAP'ın kullanılması" başlıklı 16. maddesinin 5. fıkrasında yer alan "İcra iflas dairelerinde yapılacak sorgulamalarda vekil ile takip edilen dosyalarda, aynı konu hakkında Adalet Bakanlığı tarafından belirlenecek sürelerde sorgulama yapılması talep edilebilir." cümlesinin, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nda dayanağının olmadığı, davalı İdareye bu konuda düzenleme yapma yetkisi veren bir kuralın da bulunmadığı; İcra ve iflas dairelerinde yapılacak sorgulamaların, İcra ve iflas işlemlerinin yürütülmesi için zorunlu olduğu, belirtilen kural ile getirilen sorgulamaya ilişkin sınırlandırmanın ise, hak arama hürriyetini olumsuz yönde etkileyerek, hak kayıplarına yol açabilecek nitelik taşıdığı, sonuç olarak dava konusu düzenlemenin yetki, sebep ve amaç yönlerinden hukuka aykırı bulunduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Dava konusu düzenleme ile birlikte Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sisteminin İcra ve İflas İşlemlerinde kullanımı mümkün kılındığı, UYAP'ın, zaman içinde başka İdareler bünyesinde kurulan POLNET, MERNİS, TAKBİS gibi bilişim sistemleri ile entegrasyonunun sağlandığı, yargı hizmetlerinin yanısıra İcra ve İflas İşlemlerinin yürütülmesinde de kolaylık sağlanması amaçlandığı, bu kapsamda, İcra ve İflas İşlemleri yürütülürken, UYAP aracılığıyla başka bilişim sistemleri üzerinden sorgulama yapılabilirdiği, bir İcra takibinde, borçluya ait adres, taşınmaz malvarlığı, motorlu araç kaydı gibi bilgilere, UYAP ile entegre olan başka bilişim sistemleri üzerinden ulaşılabilmekte ve İcra takibi bu bilgilerin de kullanılması suretiyle yürütüldüğü, UYAP entegrasyonu yapıldıktan sonra İcra dairelerinde çok yoğun olan iş yükünün azaltılması, İşlerin hızlandırılması amacıyla yapılan düzenlemede hukuka aykırılık bulunmadığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi : Ender Güngör

Düşüncesi : Yasal dayanağı bulunmayan dava konusu düzenlemenin iptaline karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı : Nazlı Yanıkdemir

Düşüncesi : Dava, davacı Baro Başkanlığı tarafından 11.4.2005 gün ve 25783 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan İcra ve İflas Kanunu Yönetmeliğinin, 16.4.2013 gün ve 28620 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan İcra ve İflas Kanunu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile değiştirilen 16'ncı maddesinin 5'inci fıkrasında yer alan "İcra İflas dairelerinde yapılacak sorgulamalarda vekil ile takip edilen dosyalarda, aynı konu hakkında Adalet Bakanlığı tarafından belirlenecek sürelerde sorgulama yapılması talep edilebilir." cümlesinin iptali istemiyle açılmıştır.

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE

Esas No : 2013/3788
Karar No : 2016/2403

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 445'inci maddesine göre UYAP, adalet hizmetlerinin ve bu bağlamda dava ve diğer yargılama işlemlerinin elektronik ortamda gerçekleştirildiği bilişim sistemi olup, bu sistem içinde, güvenli elektronik imza kullanılarak, araç kayıtlarının sorgulanıp mahrumiyet eklenip kaldırılabilmesi, nüfus, adres, emekli maaşı bilgilerinin ve tapu kayıtlarının sorgulanabilmesi, bu Kanun kapsamında fiziki olarak hazırlanması öngörülen belgelerin güvenli elektronik imzayla elektronik ortamda hazırlanması ve gönderilmesi mümkündür.

Öte yandan; 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununa 5.7.2012 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan 6352 sayılı Kanun ile eklenen 8'inci maddesinin a bendinin 1'inci fıkrasında; "İcra ve iflas dairelerince yapılacak her türlü icra ve iflas iş ve işlemlerinde Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sisteminin (UYAP) kullanılacağı; her türlü veri, bilgi, belge ve kararın, Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi vasıtasıyla işleneceği, kaydedileceği ve saklanacağı; hükmüne yer verilmiş, 16.4.2013 gün ve 28620 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İcra ve İflas Kanunu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile de Yönetmeliğin 16'nı maddesi değiştirilmiş, "Uyap'ın Kullanılması" başlığı konulan maddenin 1'inci fıkrasında Kanunun belirtilen kuralına uygun düzenlemeler yapılmış, aynı maddenin 5'inci fıkrasının 1'inci cümlesinde dava konusu düzenlemeye yer verilmiş; fıkranın 2'nci cümlesinde de "UYAP Avukat Portalı üzerinden ise her zaman sorgulama yapılabileceği" hükmü getirilmiştir.

Söz konusu düzenlemeler ile, Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sisteminin icra ve iflas işlemlerinde kullanımı mümkün kılınmakla birlikte; UYAP'ın, zaman içinde başka idareler bünyesinde kurulan POLNET, MERNİS, TAKBİS gibi bilişim sistemleri ile entegrasyonuna da gidilerek, yargı hizmetlerinin yanısıra icra ve iflas işlemlerinin yürütülmesinde de kolaylık sağlanması amaçlanmıştır. Bu kapsamda, icra ve iflas işlemleri yürütülürken, UYAP aracılığıyla başka bilişim sistemleri üzerinden sorgulama yapılabilmektedir. Örneğin, yapılacak bir icra takibinde, borçluya ait adres, taşınmaz malvarlığı, motorlu araç kaydı gibi bilgilere, UYAP ile entegre olan başka bilişim sistemleri üzerinden ulaşılabilmekte ve icra takibi bu bilgilerin de kullanılması suretiyle yürütülebilmektedir.

Ancak, dava konusu düzenleme ile, vekil ile takip edilen dosyalar için, icra ve iflas dairelerinde sorgulama yapılabilmesi, 2004 sayılı Kanunun 8'inci maddesinin a bendinde yer verilmemesine karşın, Adalet Bakanlığınca araştırma konularına göre belirlenecek süreler ile sınırlandırılmıştır.

Davalı idare tarafından verilen savunma dilekçesinde, vekil ile takip edilen dosyalarda, vekillerin, Yönetmeliğin 16'nı maddesinin 5'inci fıkrasının 2'nci cümlesi uyarınca, UYAP Avukat Portalı üzerinden her zaman sorgulama yapabilecek olmalarına karşın, icra ve iflas dairelerine giderek sorgulama talebinde buldukları, bunun da dairelerin diğer işlerinin aksamasına yol açtığı, dava konusu düzenleme ile, bu durumun düzeltilmesinin amaçlandığı belirtilmiş ise de; vekillerin, UYAP avukat portalı üzerinden sorgulama yapabilecekleri gibi, icra ve iflas dairesine giderek de sorgulama talebinde bulunabilecekleri, personelin de, 2004 sayılı Kanunun ilgili kuralları uyarınca her tür talebi (örneğin takip talebi ve bu talebin hazırlık işlemleri niteliğindeki sorgulama talepleri gibi) alarak, gereğini yerine getirmek zorunda oldukları açıktır.

Kaldır ki, dava konusu düzenlemede, icra iflas dairelerinde yapılacak sorgulamalarda "vekil ile takip edilen dosyalarda", aynı konu hakkında Adalet Bakanlığı tarafından belirlenecek sürelerde sorgulama yapılmasının talep edilebileceği kurala bağlanmış; ancak, sorgulama talebinin vekile ait olması gerekliliğinden söz edilmemiştir. Başka bir anlatımla, düzenlemenin lafzı, vekil ile takip edilen dosyalarda, asilin sorgulama taleplerinin de, süre sınırlamasına tabi tutulmasına imkan verir niteliktedir. Hukuki açıklık (belirlilik) ilkesine uygun olmadığı anlaşılan düzenlemenin, bu haliyle, asil tarafından icra ve iflas dairelerine yapılan başvurularda da, dosyanın vekil ile takip edildiğinden bahisle, sorgulama talebinin süre sınırlamasından dolayı reddine yol açabileceği görülmektedir.

Bu durumda, Yasada öngörülmeven ve hukuki açıklık (belirlilik) ilkesine uygun olmayan düzenlemenin yönetmelik ile uygulamaya konulmasında hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, 11.4.2005 gün ve 25783 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İcra ve İflas Kanunu Yönetmeliğinin, 16.4.2013 gün ve 28620 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İcra ve İflas Kanunu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile değiştirilen 16'ncı maddesinin 5'inci fıkrasında yer alan "İcra iflas dairelerinde yapılacak sorgulamalarda vekil ile takip edilen dosyalarda, aynı konu hakkında Adalet Bakanlığı tarafından belirlenecek sürelerde sorgulama yapılması talep edilebilir." cümlesinin iptaline karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

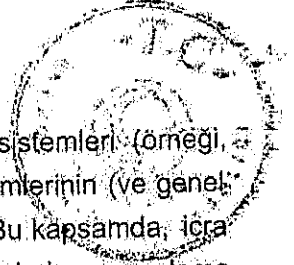
TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren: Danıştay Onuncu Dairesince gereği görüldü:

Dava; 11.4.2005 tarihli, 25783 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İcra ve İflas Kanunu Yönetmeliğinin, 16.4.2013 tarihli, 28620 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İcra ve İflas Kanunu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile değişik ve "UYAP'ın kullanılması" başlıklı 16. maddesinin 5. fıkrasında yer alan "İcra iflas dairelerinde yapılacak sorgulamalarda vekil ile takip edilen dosyalarda, aynı konu hakkında Adalet Bakanlığı tarafından belirlenecek sürelerde sorgulama yapılması talep edilebilir." cümlesinin iptali istemiyle açılmıştır.

2004 sayılı Kanun'a, 5.7.2012 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan 6352 sayılı Kanun ile eklenen "Elektronik işlemler" başlıklı 8/a maddesinin 1. fıkrasında "İcra ve iflas dairelerince yapılacak her türlü icra ve iflas iş ve işlemlerinde Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sisteminin kullanılacağı; her türlü veri, bilgi, belge ve kararın, Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi vasıtasıyla işleneceği, kaydedileceği ve saklanacağı" kurala bağlanmış; 16.4.2013 tarihli, 28620 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İcra ve İflas Kanunu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile de Yönetmeliğin 16. maddesi, başlığıyla birlikte değiştirilmiş, "Uyap'ın Kullanılması" başlığı konulan maddenin 1. fıkrasında Kanun'un belirtilen kuralına paralel düzenlemeler yapılmış, aynı maddenin 5. fıkrasının 1. cümlesinde dava konusu düzenlemeye yer verilmiş, fıkranın 2. cümlesinde de "UYAP Avukat Portalı üzerinden ise her zaman sorgulama yapılabileceği" hükmü getirilmiştir.

Böylece, Kanun ve Yönetmelik'te yapılan düzenlemeler ile, Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sisteminin (UYAP) icra ve iflas işlemlerinde kullanımı mümkün kılınmıştır.

UYAP'ın, zaman içinde başka idareler bünyesinde kurulan bilişim sistemleri (örneği, nüfus, tapu, trafik idareleri gibi) ile entegrasyonuna da gidilerek, icra ve iflas işlemlerinin (ve genel olarak yargı hizmetlerinin) yürütülmesinde kolaylık sağlanması amaçlanmıştır. Bu kapsamda, icra ve iflas işlemleri yürütülürken, UYAP aracılığıyla başka bilişim sistemleri üzerinden sorgulama (araştırma) yapılabilmektedir. Örneğin, yapılacak bir icra takibinde, borçluya ait adres, taşınmaz malvarlığı, motorlu araç kaydı gibi bilgilere, UYAP ile entegre olan başka bilişim sistemleri üzerinden ulaşabilmekte ve icra takibi bu bilgilerin de kullanılması suretiyle yürütülebilmektedir.

Ancak, dava konusu düzenleme ile, vekil ile takip edilen dosyalar için, icra ve iflas dairelerinde sorgulama yapılabilmesi, Adalet Bakanlığınca araştırma konularına göre belirlenecek sürelerle sınırlandırılmıştır.

Davalı idarenin 9.10.2013 tarihinde kayda giren savunma dilekçesinde, vekil ile takip edilen dosyalarda, vekillerin, Yönetmeliğin 16. maddesinin 5. fıkrasının 2. cümlesi uyarınca, UYAP Avukat Portalı üzerinden her zaman sorgulama yapabilecek olmalarına karşın, icra ve iflas dairelerine giderek sorgulama talebinde buldukları, bunun da dairelerin diğer işlerinin aksamasına yol açtığı, dava konusu düzenleme ile, bu durumun düzeltilmesinin amaçlandığı belirtilmiştir.

Buna karşılık, 2004 sayılı Kanun'un "Elektronik İşlemler" başlıklı 8/a maddesinde, böylesi bir sınırlandırmaya yer verilmediği gibi, davalı idareye bu konuda sınırlandırıcı nitelikte düzenleme yapma yetkisi veren bir kural da bulunmamaktadır.

Aksine, davalı idarece, savunma dilekçesinde ve Danıştay Onuncu Dairesinin 31.12.2013 tarihli, 2013/3788 sayılı ara kararına verilen cevap dilekçesinde de belirtildiği üzere, vekillerin, UYAP avukat portalı üzerinden sorgulama yapabilecekleri gibi, icra ve iflas dairesine giderek de sorgulama talebinde bulunabilecekleri, personelin de, 2004 sayılı Kanun'un ilgili kuralları uyarınca her tür talebi (örneğin takip talebi ve bu talebin hazırlık işlemleri niteliğindeki sorgulama talepleri gibi) alarak, gereğini yerine getirmek zorunda oldukları açıktır.

Nitekim, davalı idarece ara kararına verilen cevap dilekçesinde, dava konusu düzenlemenin yasal dayanağının ne olduğu yönündeki soru yanıtız bırakılmıştır.

Öte yandan, dava konusu düzenlemede, icra iflas dairelerinde yapılacak sorgulamalarda vekil ile takip edilen dosyalarda, aynı konu hakkında Adalet Bakanlığı tarafından belirlenecek sürelerde sorgulama yapılmasının talep edilebileceği kurala bağlanmış, ancak, sorgulama talebinin vekile ait olması gerekliliğinden söz edilmemiştir. Başka anlatımla, düzenlemenin lafzı, vekil ile takip edilen dosyalarda, asilin sorgulama taleplerinin de, süre sınırlamasına tabi tutulmasına imkan verir niteliktedir. Hukuki açıklık (belirlilik) ilkesine uygun olmadığı anlaşılan düzenlemenin, bu haliyle, asil tarafından icra ve iflas dairelerine yapılan başvurularda da, dosyanın vekil ile takip edildiğinden bahisle, sorgulama talebinin süre sınırlamasından dolayı reddine yol açabileceği görülmektedir.

Bu durumda, yasal dayanaktan yoksun ve hukuki açıklık (belirlilik) ilkesine uygun olmadığı anlaşılan dava konusu düzenlemede hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, 11.4.2005 tarihli, 25783 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İcra ve İflas Kanunu Yönetmeliğinin, 16.4.2013 tarihli, 28620 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İcra

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE
Esas No : 2013/3788
Karar No : 2016/2403

ve İflas Kanunu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile değişik ve "UYAP'ın kullanılması" başlıklı 16. maddesinin 5. fıkrasında yer alan "İcra iflas dairelerinde yapılacak sorgulamalarda vekil ile takip edilen dosyalarda, aynı konu hakkında Adalet Bakanlığı tarafından belirlenecek sürelerde sorgulama yapılması talep edilebilir." cümlesinin **İPTALİNE**, aşağıda dökümü yapılan 262,45 TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin isteği halinde davacıya iadesine, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 48. maddesi uyarınca, bu kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 30 (otuz) gün içerisinde İdari Dava Daireleri Kuruluna temyizden başvurulabileceğinin taraflara duyurulmasına 28.4.2016 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Tufan	Ziya	Mustafa	Metin	Ali
ÖZDEMİR	ÖZCAN	ELÇİM	ARITI	ÜRKER
		(X)		(X)

Yargılama Giderleri

1- Harç Gideri	: 131,45 TL
2- Posta Gideri	: 131,00 TL
Toplam	: 262,45 TL

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE
Esas No : 2013/3788
Karar No : 2016/2403

KARŞI OY (X)

2004 sayılı Kanunun 8/a maddesinin son fıkrasında elektronik işlemlerin UYAP vasıtasıyla yapılmasına dair usul ve esasların Adalet Bakanlığınca yönetmelikle belirleneceği açıkça hükme bağlanmış olup, çoğunluk kararında belirtildiğinin aksine söz konusu düzenlemenin yasal dayanağını anılan maddenin bahsedilen son fıkrası oluşturmaktadır.

Diğer taraftan, UYAP Avukat Portalı üzerinden her zaman sorgulama yapılabilir olması ve vekil ile takip edilen dosyaların icra ve iflas dairelerinde sorgulanmasının tamamen engellenmemiş, belirli süreyle sınırlanmış olmasının da bir hak kaybına yol açmayacağı değerlendirilmektedir.

Belirtilen nedenlerle, iptali istenen düzenlemede dayanağı kanuna ve mevzuata aykırılık bulunmadığı düşüncesiyle çoğunluk kararına katılmıyorum.

Üye
Ali
ÜRKER

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE
Esas No : 2013/3788
Karar No : 2016/2403

KARŞI OY (XX)

2004 sayılı İcra ve İflas Kanununa 5.7.2012 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan 6352 sayılı Kanun ile eklenen 8/a maddesinin 1'inci fıkrasında; "İcra ve iflas dairelerince yapılacak her türlü icra ve iflas iş ve işlemlerinde Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sisteminin (UYAP) kullanılacağı; her türlü veri, bilgi, belge ve kararın, Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi vasıtasıyla işleneceği, kaydedileceği ve saklanacağı; son fıkrasında elektronik işlemlerin UYAP vasıtasıyla yapılmasına dair usul ve esasların Adalet Bakanlığınca yönetmelikle belirleneceği açıkça hükme bağlanmış olup, söz konusu düzenlemenin yasal dayanağını anılan maddenin bahsedilen son fıkrası oluşturmaktadır.

Bu nedenle kararda yer verilen "*davalı idareye bu konuda sınırlandırıcı nitelikte düzenleme yapma yetkisi veren bir kural bulunmadığı*" yönündeki gerekçeye katılmıyorum.

Üye

Mustafa

ELÇİM

